

CONSEIL D'ETAT - RAAD VAN STATE LEGISLATION - WETGEVING
14 -04- 1999
Transmis à M <i>Coördinatie</i> Oorgemaakt aan de H.

KONINKRIJK BELGIE
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 1 april 1999 door de Vlaamse minister van Economie, KMO, Landbouw en Media verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "inzake het gebruik van normen voor het uitzenden van televisiesignalen", heeft op 7 april 1999 het volgende advies gegeven :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

Te dezen wordt de spoedbehandeling gevraagd "omwille van de conformiteit van dit voorontwerp van decreet aan het advies van (de Raad van State) van 26 mei 1998 en 9 juni 1998 over het voorontwerp van besluit van de Vlaamse regering inzake het gebruik van normen voor het uitzenden van televisiesignalen (L. 27.536/VR/3) en omwille van de ingebrekestelling door de Europese Commissie d.d. 21 oktober 1998 wegens het niet-omzetten van richtlijn 95/47/EG".

*

* *

Gelet op de korte termijn welke hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten beperken tot het maken van de hiernavolgende opmerkingen.

*

* *

.../...

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het voor advies voorgelegde ontwerp van decreet beoogt de omzetting in het interne recht van bepalingen van richtlijn 95/47/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 inzake het gebruik van normen voor het uitzenden van televisiesignalen. Het gaat met name om de bepalingen van de richtlijn die nog niet werden omgezet door het besluit van de Vlaamse regering van 13 oktober 1998 inzake het gebruik van normen voor het uitzenden van televisiesignalen.

Artikel 3 van het ontwerp schrijft voor dat bepaalde televisietoestellen voorzien moeten zijn van een genormaliseerde aansluitbus met open interface die het mogelijk maakt randapparaten, met name verdere decoders en digitale ontvangers, aan te sluiten.

Artikel 4 waarborgt de omroeporganisaties die digitale betaaltelevisie willen aanbieden dat de producenten en verkopers van decoders geen misbruik maken van een eventuele economische machtspositie of van hun banden met andere omroeporganisaties om hun decoders tegen onredelijke of discriminerende voorwaarden aan te bieden.

Artikel 5 verplicht de omroeporganisaties om doorzichtige tarieven te publiceren voor de kijkers, waarin met name informatie wordt verstrekt over de prijs (het abonnement) van de gecodeerde programma's met en zonder decoder.

.../...

Artikel 6 waarborgt dat de houders van industriële eigendomsrechten met betrekking tot bepaalde systemen van ontcijfering de producent van een decoder niet kunnen verbieden of ontmoedigen om andere systemen in zijn toestel te integreren. Hiermee wil men vermijden dat een consument die gebruik maakt van digitale betaaltelevisie van verschillende omroeporganisaties, zich verschillende apparaten (decoders) moet aanschaffen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

Dit artikel beoogt de omzetting van artikel 3 van richtlijn 95/47/EG.

Een dergelijke bepaling kwam niet voor in het ontwerp dat geleid heeft tot het besluit van de Vlaamse regering van 13 oktober 1998 inzake het gebruik van normen voor het uitzenden van televisiesignalen. In zijn advies L. 27.536/VR/3 van 26 mei en 9 juni 1998 over dat ontwerp merkte de Raad van State het volgende op :

"Artikel 3 van de richtlijn luidt als volgt :

"Elk televisietoestel met een integraal beeldscherm waarvan de zichtbare diagonaal groter dan 42 cm is, dat in de Gemeenschap te koop of te huur wordt aangeboden, moet voorzien zijn van ten minste één (door een erkende Europese normalisatieorganisatie genormaliseerde) aansluitbus met open interface die het zonder meer mogelijk maakt randapparaten, met name verdere decoders en digitale ontvangers, aan te sluiten."

.../...

Volgens de gemachtigde van de regering wordt deze bepaling niet omgezet "omdat het hier normering van elektronische apparatuur (TV-toestel) betreft, waarop een omroep geen enkele vat heeft". Als zodanig zou die normering behoren tot de bevoegdheid van de federale overheid.

Het feit dat het gaat om normen i.v.m. de eind-apparatuur volstaat op zichzelf niet om tot de on-bevoegdheid van de gemeenschappen te besluiten.

Het is voorts weliswaar zo dat een televisie-toestel in de huidige stand van de techniek, en nog meer in de toekomst, gelet op de voorzienbare ontwikkelingen, gebruikt kan worden - en gebruikt wordt - voor uiteenlopende doeleinden, waarvan sommige behoren tot de eigenlijke radio en televisie, en andere tot de telecommunicatie in het algemeen. Dit neemt niet weg dat te dezen zowel uit de consideransen als uit de algemene opzet van de richtlijn blijkt dat artikel 3 betrekking heeft op de minimale technische voorwaarden waaraan elk televisietoestel moet beantwoorden opdat de kijkers toegang zouden kunnen hebben tot geavanceerde televisiediensten. De vaststelling van zulke technische normen, die technische aspecten regelen welke specifiek zijn voor de materie radio-omroep, behoort tot de bevoegdheid van de gemeenschappen, op grond van artikel 127 van de Grondwet en artikel 4, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (1).

Het omzetten van artikel 3 van de richtlijn behoort aldus door de gemeenschappen te gebeuren. De Vlaamse Gemeenschap dient daarvoor te zorgen bij gebreke waarvan België het voorwerp zou kunnen uitmaken van een procedure tot vaststelling van de niet-nakoming van een verplichting die uit het EG-Verdrag voortvloeit.

(1) Zie i.h.b. Arbitragehof, 7 februari 1991, nr. 1/91, overw. B.5.

Er moet echter wel opgemerkt worden dat voor het omzetten van artikel 3 de Vlaamse regering geen rechtsgrond lijkt te kunnen vinden in de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995. Die decreten machtigen de Vlaamse regering immers niet om voorwaarden te stellen waaraan televisietoestellen moeten beantwoorden.

De omzetting van artikel 3 dient dus bij decreet te gebeuren".

Bij artikel 3 van het voorliggende ontwerp zijn voor het overige geen opmerkingen te maken.

Artikelen 4 en 5

Deze artikelen beogen de omzetting van respectievelijk het eerste en het tweede lid van artikel 4, c, eerste lid, van de richtlijn.

Soortgelijke bepalingen kwamen reeds voor in de artikelen 4 en 6 van het ontwerp dat geleid heeft tot het besluit van de Vlaamse regering van 13 oktober 1998. In zijn advies L. 27.536/VR/3 merkte de Raad van State daarover het volgende op :

"Artikel 4, c, eerste lid, van de richtlijn heeft betrekking op de wijze waarop exploitanten van systemen van voorwaardelijke toegang de omroepen in het marktverkeer moeten behandelen, alsmede op de wijze waarop die exploitanten hun boekhouding moeten voeren. Artikel 4, c, tweede lid, heeft betrekking op de tarieflijsten van de omroepen.

Die bepalingen worden omgezet in respectievelijk artikel 6 en artikel 4 van het ontwerp.

Naar hun inhoud bevatten die bepalingen regels i.v.m. het mededingingsrecht en de handelspraktijken. Daarvoor is alleen de federale overheid bevoegd, op grond van artikel 6, § 1, VI, vijfde lid, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

De gemeenschappen kunnen m.b.t. die aangelegenheden slechts regels stellen op grond van hun impliciete bevoegdheid, overeenkomstig de voorwaarden van artikel 10 van de voornoemde wet, zoals gepreciseerd door het Arbitragehof. Een van die voorwaarden bestaat erin dat de impliciete bevoegdheden uitgeoefend worden bij decreet of, minstens, krachtens een uitdrukkelijke machtiging door de decreetgever (1).

Te dezen kan de Vlaamse regering zich niet op een dergelijke machtiging beroepen.

De omzetting van artikel 4, c, eerste en tweede lid, van de richtlijn kan te dezen dus niet gebeuren bij wege van het ontworpen besluit. De artikelen 4 en 6 moeten derhalve uit het ontwerp weggelaten worden".

Het voorliggende ontwerp voldoet aan het vereiste dat een beroep op impliciete bevoegdheden slechts mogelijk is bij of krachtens een decreet.

In zijn advies L. 27.610/VR/4 van 26 mei en 8 juni 1998 over een ontwerp dat geleid heeft tot het decreet van de Franse Gemeenschap van 4 januari 1999 "modifiant le décret du 17 juillet 1987 sur l'audiovisuel et assurant la transposition de la Directive 97/36/CE du 30 juin 1997 et de

(1) Zie, wat dit laatste betreft, Arbitragehof, 25 november 1997, nr. 73/97, overw. B.3.4.

la Directive 95/47/CE du 24 octobre 1995", heeft de Raad van State aangenomen dat de redenen die door de regering van de Franse Gemeenschap werden aangevoerd om het beroep op de impliciete bevoegdheden te verantwoorden, de toets aan artikel 10 van de bijzondere wet konden doorstaan (1).

Te dezen heeft de gemachtigde ambtenaar verklaard dat hij zich bij de door de regering van de Franse Gemeenschap gegeven verantwoording aansluit.

Er zijn geen redenen om de pertinentie van die verantwoording ten aanzien van de Vlaamse Gemeenschap in twijfel te trekken. Ook voor de artikelen 4 en 5 van het voorliggende ontwerp kan de decreetgever zich m.a.w. beroepen op de impliciete bevoegdheden (2).

Artikel 6

Dit artikel beoogt de omzetting van artikel 4, d, van de richtlijn (3).

-
- (1) Parl. St., Parlement Comm. fr., 1997-98, nr. 268-1, (25), 26-27.
 - (2) Ter voorlichting van het Vlaams Parlement verdient het aanbeveling dat de bedoelde verantwoording in de memorie van toelichting zou worden opgenomen.
 - (3) In feite heeft artikel 6 van het ontwerp slechts betrekking op hetgeen bepaald is in het eerste lid van artikel 4, d, van de richtlijn. Het ontwerp bevat geen bepaling die overeenstemt met het tweede lid van artikel 4, d, van de richtlijn. Het zou nuttig zijn dat de redenen hiervoor in de memorie van toelichting worden uiteengezet.

.../...

Een dergelijke bepaling kwam niet voor in het ontwerp dat geleid heeft tot het besluit van de Vlaamse regering van 13 oktober 1998. In zijn advies L. 27.536/VR/3 merkte de Raad van State daarover het volgende op :

"Artikel 4, d, van de richtlijn bevat bepalingen i.v.m. de wijze waarop houders van industriële eigendomsrechten inzake systemen en producten van voorwaardelijke toegang licenties kunnen verlenen aan fabrikanten van voor het grote publiek bestemde apparatuur.

Volgens de gemachtigde van de regering worden die bepalingen niet omgezet "omdat industriële eigendomsrechten als een federale bevoegdheid worden aanzien".

De bedoelde bepalingen kunnen inderdaad geacht worden verband te houden met de industriële eigendom, d.i. een aangelegenheid waarvoor alleen de federale overheid bevoegd is, onverminderd de eventuele uitoefening van impliciete bevoegdheden door de gemeenschappen".

Een bepaling als die van artikel 6 van het thans voorliggende ontwerp kwam wel voor in het ontwerp dat geleid heeft tot het genoemde decreet van de Franse Gemeenschap van 4 januari 1999. De hiervóór bedoelde motieven, door de regering van de Franse Gemeenschap aangevoerd tot staving van het beroep op de impliciete bevoegdheden, hadden ook op die bepaling betrekking. Zoals gezegd, was de Raad van State van oordeel dat die verantwoording de toets aan artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 kon doorstaan.

.../...

Ook op dit punt sluit de gemachtigde ambtenaar zich bij die verantwoording aan. Zoals hiervoor is aangenomen, kan de conclusie i.v.m. die verantwoording ook voor de Vlaamse Gemeenschap gelden. Ook wat artikel 6 van het ontwerp betreft, kan dus een beroep gedaan worden op de impliciete bevoegdheden.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
	D. ALBRECHT,	staatsraden,
	P. LEMMENS,	
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. VAN NIEUWENHOVE, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. P. DE SOMERE, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

W. DEROOVER